

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Ректор Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди

проф. Ю. Д. Бойчук

07 червня 2022 р.

ВИТЯГ

із протоколу № 20 засідання кафедри початкової і професійної освіти, про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації аспіранта кафедри початкової і професійної освіти Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди Хань Чжанляня на тему «Педагогічна самоідентифікація майбутніх вчителів спортивних дисциплін у КНР», подану на здобуття наукового ступеня доктора філософії у галузі знань 01 Освіта/Педагогіка зі спеціальності 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями) від 07 червня 2022 року

Присутні: головуєча на засіданні – завідувачка кафедри початкової і професійної освіти, доктор педагогічних наук, доцент Ушмарова В. В., доктори педагогічних наук, професори Гриньова В. М., Довженко Т. О., Калашник Л. С., доктор педагогічних наук, доцент Ткачов А. С., кандидат педагогічних наук, професор Якушко Н. М., кандидати педагогічних наук, доценти: Агаркова Н. О., Єсьман І. В., Коробейнік В.А., Лавренко С. О., Філатова Л. С., Шищенко В. О., доктор філософії в галузі педагогічних наук, викладач Небитова І. А., кандидат педагогічних наук, викладач Зозуля К. В., лаборанти Завгородня К.П., Чубенко В.В.

Науковий керівник: Калашник Любов Сергіївна, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри східних мов Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди, Міністерство освіти і науки України.

Рецензенти:

– Гриньова Валентина Миколаївна, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри початкової і професійної освіти Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди, Міністерство освіти і науки України.

– Коробейнік Віталій Анатолійович, кандидат педагогічних наук, доцент, декан факультету фізичного виховання і спорту Харківського національного педагогічного університету імені Г.С.Сковороди, Міністерство освіти і науки України.

Тема дослідження затверджена вченою радою Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди, протокол № 7 від 31 жовтня 2017 р.

Дисертаційну роботу виконано у Харківському національному педагогічному університеті імені Г.С. Сковороди.

ПОРЯДОК ДЕННИЙ:

1. Розгляд дисертаційної роботи Хань Чжанляня на тему «Педагогічна самоідентифікація майбутніх вчителів спортивних дисциплін у КНР», представленої на здобуття наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка зі спеціальності 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями).

СЛУХАЛИ: доповідь здобувача наукового ступеня Хань Чжанляня щодо дисертаційного дослідження на тему «Педагогічна самоідентифікація майбутніх вчителів спортивних дисциплін у КНР», представлену на здобуття наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка зі спеціальності 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями).

ПИТАННЯ ПОСТАВИЛИ: д.пед.н., доцент Ушмарова В.В.; д.пед.н., доцент Ткачов А.С.; к.пед.н., професор Якушко Н.М.; к.пед.н., доцент Єсьман І.В.; к.пед.н., доцент Філатова Л.С.; к.пед.н., доцент Шищенко В.О.; к.пед.н., доцент Лавренко В.О.

ВИСТУПИЛИ: д.пед.н., проф. Гриньова В.М.; к.пед.н., доц.Коробейнік В.А.; к.пед.н., професор Якушко Н.М.; к.пед.н., доцент Шищенко В.О.; д.пед.н., професор Ушмарова В.В.

УХВАЛИЛИ: Затвердити наступний висновок щодо дисертаційної роботи Хань Чжанляня на тему «Педагогічна самоідентифікація майбутніх вчителів спортивних дисциплін у КНР».

ВИСНОВОК

Актуальність. На сьогодні Китай є однією із найперспективніших країн із економікою, що швидко розвивається, а також з одним з найбільшим корпусом педагогічних працівників у світі. Водночас однією із нагальних проблем, що потребує подальшого вдосконалення, є формування педагогічної самоідентифікації майбутніх учителів спортивних дисциплін у КНР. Установлено, що проблема професійної та педагогічної самоідентифікації неодноразово висвітлювалася в закордонній науковій літературі, однак є новою для наукової думки та практики Китаю.

З метою вирішення цієї проблеми в закладах вищої освіти КНР доцільно звернутися до досвіду та позитивних напрацювань, які існують в інших країнах. У цьому світлі особливий інтерес представляють країни, в яких уже напрацьовано багатий досвід щодо формування педагогічної самоідентифікації. З огляду на це цікавим і корисним є досвід закладів вищої освіти України, адже в країні функціонує розвинута мережа педагогічних університетів та академій спорту зі сталими традиціями, які вже перевірені часом. Аналіз стану підходів до формування педагогічної самоідентифікації у закладах вищої освіти КНР, узагальнення національного досвіду та творче вивчення використання українських доробок може стати у пригоді для збагачення теорії та практики китайської педагогіки. Доцільність вивчення зазначеної проблеми підсилюється також необхідністю подолання суперечностей між:

- необхідністю модернізації педагогічної складової підготовки майбутніх учителів із фізичного виховання та відсутністю цілісної концепції її реалізації;
- системою підготовки вчителів фізичного виховання в Китаї та небажанням окремої частини випускників вищих навчальних закладів країни працювати за фахом;
- потребами сучасної школи щодо забезпечення вчителями з відповідною освітою та недостатньою розробкою теоретичних і методичних аспектів її реалізації;
- сучасними вимогами суспільства до професійної діяльності вчителя фізичної культури, яка має бути спрямована на створення розвивального освітнього середовища, та неготовністю більшості педагогів до її здійснення.

Означені положення обумовлюють велике теоретичне та практичне значення дослідження щодо фахової підготовки майбутніх вчителів спортивних дисциплін в КНР, дана робота є своєчасною і актуальною.

Зв'язок з науковими програмами, планами, темами. Дисертаційне дослідження виконано як складову частину комплексних програм науково-дослідної роботи кафедри початкової і професійної освіти Харківського національного педагогічного університету імені Г.С.Сковороди «Сучасні освітньо-виховні технології в підготовці вчителів» (державний реєстраційний номер 0111U008876) та «Інноваційні технології в підготовці фахівців різних галузей» (державний реєстраційний номер 0120U104987);

Формулювання наукового завдання, нове вирішення якого отримано в дисертації. У дисертації наведено теоретичне узагальнення і запропоновано шляхи практичного вирішення наукового завдання, а саме формування педагогічної самоідентифікації майбутніх вчителів спортивних дисциплін в КНР під час їх навчання в закладах вищої та професійної освіти країни.

Наукова новизна і теоретична значущість дослідження полягають у тому, що *вперше*:

- *досліджено* теоретичні засади з формування педагогічної самоідентифікації майбутніх учителів спортивних дисциплін у КНР. На основі зіставлення точок зору українських та китайських педагогів *уточнено* ключові для дослідження поняття, зокрема, ідентичність, ідентифікація, самоідентифікація, професійна самоідентифікація, педагогічна самоідентифікація, компетенція, компетентність;
- *розкрито* форми та методи формування педагогічної самоідентифікації майбутніх учителів спортивних дисциплін КНР;
- *визначено* роль педагогічної практики у процесі формування педагогічної самоідентифікації майбутніх учителів спортивних дисциплін;
- *подальшого розвитку* набула розробка системи педагогічної освіти Китаю;
- *надано* рекомендації щодо творчого використання українського досвіду з питань формувань педагогічної самоідентифікації майбутніх учителів спортивних дисциплін.

У науковий обіг *введено* нові факти, теоретичні ідеї та підходи до формування педагогічної самоідентифікації майбутніх учителів спортивних дисциплін, обґрунтовані теоретиками і практиками Китаю та України.

Практичне значення дослідження полягає в тому, що дослідником систематизовано теоретичні ідеї й узагальнено практичний досвід з формування педагогічної самоідентифікації майбутніх вчителів спортивних дисциплін в КНР, визначені його проблемні положення та шляхи його удосконалення.

Одержані результати дослідження можуть використовуватися під час викладання таких навчальних курсів: «Педагогіка», «Загальна педагогіка», «Порівняльна педагогіка», «Педагогіка вищої школи». У дослідженні проаналізовано сучасні педагогічні ідеї КНР та України, які можуть мати певний вплив на розв'язання сучасних проблем щодо формування змісту освіти та розробки ефективних методів формування майбутніх педагогів спортивних дисциплін. Зміст дисертації сприяє формуванню цілісного уявлення про підходи до формування проблеми, що досліджуються.

Результати дослідження *можуть бути використані* науковцями під час вивчення питань розвитку педагогічної думки Китаю, системи педагогічної підготовки вчителів спортивних дисциплін у КНР, під час створення навчально-методичних розробок, конспектів лекцій із загальної педагогіки, педагогіки вищої школи; у процесі підготовки та написання курсових, дипломних та магістерських робіт у вищих навчальних закладах, в організації підготовки вчителів у педагогічних коледжах, інститутах, університетах, закладах післядипломної освіти; в педагогічній практиці для вдосконалення й оновлення теорії навчання.

Обґрунтованість і достовірність наукових положень, висновків і рекомендацій, які захищаються, забезпечено: методологічною обґрунтованістю вихідних позицій; використанням методів, що відповідають меті та завданням дослідження; аналізом науково-педагогічних джерел та нормативно-правової документації.

Повнота викладення результатів дисертації в публікаціях та особистий внесок у них автора. Основні положення дисертаційної роботи висвітлено у 13 працях (з них 7 - одноосібні): 2 статті – у наукових фахових виданнях України, 2 статті – у виданнях, що включені до наукометричної бази даних Web of Science, 1 – частина колективної наукової праці, опублікованої англійською мовою за кордоном (США), 7 тез доповідей у збірках доповідей на міжнародних конференціях.

Колективна наукова монографія, опублікована англійською мовою за кордоном

1. Хань Ч. Система підготовки вчителів спортивних дисциплін в КНР. *Theoretical foundations of pedagogy and education: collective monograph* / Hritchenko T., Loiuk O., ...Han Zh. etc. International Science Group. Boston: Primedia eLaunch, 2021. 640-651.

Статті в наукових фахових виданнях України та таких, які входять до міжнародних наукометричних баз

2. Kalashnyk N., Marakushin A., Han Zh., Wu Y., Shevchenko N. The Chinese concept of talentness in the idea of National Paralympic movement. *Society. Integration. Education*. Proceedings of the International Scientific Conference May 22nd, 2020. 232-242 (WoS).
3. Yesman I., Hang Ch., Kalashnyk L., Shyshenko V., Nebytova I. Modern approaches to pedagogical work with gifted children in primary education: the experience of modern People's Republic of China. *AD ALTA: Journal of Interdisciplinary Research*. 2022. 12/01-XXV. 148-153. (WoS)
4. Хань Ч. Підготовка вчителів спортивних дисциплін в КНР: складові системи. *Наукова скарбниця освіти Донеччини*. 2018. 2. 123-126.
5. Калашник Н., Хань Ч. Соціальна практика як засіб формування смаку до педагогічної діяльності вчителя спортивних дисциплін (досвід КНР). *Вісник Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г.Шевченка*. Вип. 1

(157) / Нац. ун-т «Черн. колегіум» ім. Т. Г. Шевченка ; голов. ред. М. О. Носко. Чернігів : НУЧК, 2019. 67–71.

Статті в інших виданнях, матеріали конференцій

6. Мкртчян О., Маракушин А., Хань Ч. Педагогічна самоідентифікація як вимога процесу фахової підготовки вчителя спортивних дисциплін. Балканско научно обозрение. 2018. 1. 59-63.
7. Han Zh. Вкус к педагогической деятельности как обязательная компетенция преподавателя спортивных дисциплин. *Збірка наукових праць міжнародної науково-практичної конференції «Генеза освітнього профілю студента у кореляції із потребами глобального ринку праці»*. Кошице, 2017. 270-273.
8. Хань Ч. Компетенції викладача спортивних дисциплін. *Сучасна педагогіка: теорія, методика, практика. Матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції (м. Чернігів, 7-8 вересня 2018 року)*. Херсон: Видавництво «Молодий вчений», 2018. 84-87.
9. Han Zh., Marakushin A. Formation of taste for pedagogical work in the PR China: phenomena of social pedagogical practice. *Proceedings of the Conference «Scientific development of new Eastern Europe»* (Riga, Latvia. April 6, 2019). Riga, 2019. 73-75.
10. Han Zh. Sport education work with disabled children in China: why it fails. *Сходознавство. Актуальність та перспективи* : тези доп. I Міжнар. наук.-метод. конф., Харків, 20 берез. 2020 р. / Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди ; [уклад.: Н. В. Руда, Л. М. Ямпольська]. Харків : ХНПУ, 2020. 83-85.
11. Хань Ч. Практика використання досвіду військовослужбовця в спортивно-педагогічній роботі з молоддю (досвід КНР). I *Міжнародна науково-практична конференція «Соціальні аспекти військово-професійної діяльності сектора безпеки і оборони: виклики сьогодення»: Збірник тез доповідей, 20.05.2021 / під.ред. Трубавіної І.М., Міршука О.Є., Чупрінової Н.Ю. Х.: НА АНГ, 2021. 249-250.*
12. Han Zh., Terentieva N. Forms of sports teachers training in the system of vocational education in China. *Astaea*. 2021. 2. <http://journals.hnpu.edu.ua/index.php/astaea/issue/view/296/showToc>
13. Хань Ч. Педагогічна самоідентифікація вчителів спорту в КНР: загальна проблематика. *The VIII International science conference «Science and practice: actual problems, innovation»*, November 09-12, 2021, Amsterdam, Netherlands. 375-377.

Особистий внесок здобувача в роботах, які написані в співавторстві, полягає в аналізі особливостей педагогічної роботи вчителів спортивних дисциплін та тренерів з обдарованими дітьми та молоддю з особливими потребами в КНР (Kalashnyk N., Marakushin A., Han Zh., Wu Y., Shevchenko N. The Chinese concept of talentness in the idea of National Paralympic movement. *Society. Integration. Education. Proceedings of the International Scientific Conference May 22nd, 2020.* 232-242), мети, цілей та завдань соціальної практики в системі фахової підготовки майбутніх вчителів спортивних дисциплін в системі вищої та професійної освіти в КНР (Калашник Н., Хань Ч. Соціальна практика як засіб формування смаку до педагогічної діяльності вчителя спортивних дисциплін (досвід КНР). *Вісник Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г.Шевченка. Вип. 1 (157) / Нац. ун-т «Черн. колегіум» ім. Т. Г. Шевченка ; голов. ред. М. О. Носко. Чернігів : НУЧК, 2019. 67–71), аналізі таких форм професійної підготовки майбутніх вчителів спортивних дисциплін, як соціальна практика та педагогічне волонтерство, які є унікальними та широко використовуються в педагогічній практиці ВНЗ КНР сьогодні (Han Zh., Terentieva N. Forms of sports teachers training in the system of vocational education in China. *Astaea.* 2021. 2. <http://journals.hnpu.edu.ua/index.php/astraea/issue/view/296/showToc>), практики відбору спортивно обдарованих дітей в системі шкільної освіти КНР (Yesman I., Hang Ch., Kalashnyk L., Shyshenko V., Nebytova I. Modern approaches to pedagogical work with gifted children in primary education: the experience of modern People`s Republic of China. *AD ALTA: Journal of Interdisciplinary Research.* 2022. 12/01-XXV. 148-153)*

Апробація результатів дослідження. Основні результати й висновки роботи оприлюднювались на засіданнях кафедри початкової і професійної освіти (до 2019 - кафедра початкової, дошкільної та професійної освіти) Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди (2017–2021 рр.); матеріали дослідження пройшли апробацію на міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференціях: «Geneza vuvolja profilu studenta pre potrebu globalneho trhu rgase» (Кошице, Словаччина, 2017), «Сучасна педагогіка: теорія, методика, практика» (Чернігів, 2018), «Scientific development of New Eastern Europe» (Рига, Латвія, 2019) «Society. Integration. Education» (Резекне, Латвія, 2020), «Сходознавство. Актуальність та перспективи» (Харків, 2020), «Соціальні аспекти військово-професійної діяльності сектора безпеки і оборони: виклики сьогодення» (Харків, 2021), «Science and practice, Actual problems, Innovations» (Амстердам, Нідерланди, 2021).

Оцінка мови та стилю дисертації. Дисертацію написано чіткою мовою, структура дисертації відповідає алгоритму проведеного автором дослідження. Зміст наукової роботи викладено українською мовою в логічній послідовності та

доступно для сприйняття, адекватно використано наукові терміни. Зміст, оформлення дисертації та кількість публікацій відповідають вимогам «Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 6 березня 2019 р. № 167.

У процесі перевірки дисертації за програмою Unichек визначено, що оригінальний текст складає 91,6%, схожість матеріалу складає 8,37%, що відповідає вимогам університету та МОН України.

Відповідність змісту дисертації спеціальності, за якої вона подається до захисту. Дисертаційна робота відповідає спеціальності 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями).

Рекомендація дисертації до захисту.

1. Дисертаційна робота Хань Чжаньяня «Педагогічна самоідентифікація майбутніх вчителів спортивних дисциплін у КНР» є самостійним і завершеним науковим дослідженням на правах рукопису, яке виконано здобувачем особисто за актуальною темою з використанням адекватних методів наукового пошуку. Робота характеризується єдністю змісту, містить нові науково обґрунтовані теоретичні та експериментальні результати проведених здобувачем досліджень, які мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення, свідчать про особистий внесок здобувача в науку та достатньо повно оприлюднені у наукових працях здобувача, за своєю актуальністю, науковою новизною отриманих результатів, теоретичним і практичним значенням. Дисертація відповідає спеціальності 015 – Професійна освіта (за спеціалізаціями) та вимогам до оформлення дисертації, затвердженим Наказом Міністерства освіти і науки України від 12.01.2017 № 40 (із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки України № 759 від 31.05.2019) та п.10 «Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 06 березня 2019 № 167 (із змінами, внесеними згідно з Постановою Кабінету Міністрів України № 44 від 12.01.2022), та рекомендується до захисту на здобуття наукового ступеня доктора філософії зі спеціальності 015 професійна освіта (за спеціалізаціями).

Результати відкритого голосування: одноголосно.

Завідувачка кафедри початкової і професійної освіти

В.В. Ушмарова

Секретар засідання

Н.О. Агаркова

Ушмарова В.В. Агаркова Н.О.

Заступає зав. загальної

17.06.2022р